

Dosarul nr. 2ra-255/2023
2-22011138-01-2ra-14022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (T. Vasilică)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

Î N C H E I E R E

24 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Moldovan Vasile,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moldovan
Vasile împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului
la judecarea în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2022, Moldovan Vasile a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, cauza civilă intentată la cererea de chemare
în judecată depusă de Moldovan Vasile împotriva Ministerului Justiției cu privire la
constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile,
precum și încasarea prejudiciului moral cauzat, care a fost intentată la acțiunea
bazată pe prevederile Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a
prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a
cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești a
fost înregistrată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru la data de 28 septembrie
2021, iar termenul de examinare a acestei cauze a expirat la data de 28 decembrie
2021, situație incompatibilă prevederilor art.4 alin.(4) din Legea Nr.87 din
21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea
dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în
termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A susținut că, instanțele de judecată nu au asigurat examinarea într-un termen
rezonabil cauzându-i în acest sens un nivel de frustrare datorită duratei excesive de
examinare a cauzei civile menționate.

A solicitat, constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a
cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecare depusă de Moldovan Vasile

împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Moldovan Vasile împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

La 17 mai 2022, Moldovan Vasile a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Moldovan Vasile, cu menținerea hotărârii din 19 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că pe marginea cererii înaintate de Moldovan Vasile împotriva Ministerului Justiției au avut loc în total 4 ședințe de judecată, după cum urmează: 01 decembrie 2021, ora 09:30, care a fost amânată; 21 decembrie 2021, ședința a fost amânată; 21 ianuarie 2022, ședința a fost amânată la cererea reclamantului, 03 februarie 2022, ședința a avut loc fiind pronunțat dispozitivul hotărârii. În context, a subliniat că 3 din 4 ședințe de judecată, au fost amânate din motivul neprezentării participanților la proces și anume ședințele din 01 decembrie 2021, 21 decembrie 2021, 21 ianuarie 2022.

Instanța ierarhic inferioară a apreciat concluzia instanței de fond ca fiind întemeiată în situația în care potrivit materialului probator, a fost constatat că în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate careva probe că examinarea cauzei principale a fost cu încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei.

De asemenea, instanța de apel a notat că, nu a existat careva motive de tergiversare a examinării cauzei civile, or însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept, tergiversare examinării a examinării cauzei.

La 17 ianuarie 2023, Moldovan Vasile a declarat recurs împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi privind admiterea acțiunii (f.d. 161-164).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar a notat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume, art.4 alin.(4) din Legea nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, care stipulează că cererea de chemare în judecată se examinează de instanța de judecată sesizată în cel mult 3 luni de la depunerea sa, fapt ce servește temei de casare integrală a deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în baza art.432 alin. (1), art.432 alin.(2) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În opinia reclamantului, examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Moldovan Vasile împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, precum și încasarea prejudiciului moral cauzat, a durat 4 luni 6 zile, astfel a depășit termenul legal de examinare prevăzut de art. 4 alin. (4) din Legea nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 10 noiembrie 2022.

La 27 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 159).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de Moldovan Vasile la 17 ianuarie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 14 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 168). Însă, până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Moldovan Vasile nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Moldovan Vasile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc